

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ประเภทการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นักเรียนจากโรงเรียนรัฐบาลในสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนเอกชนในความควบคุมของสำนักงานการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนโรงเรียนสาธิตในมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นพวก (Stratified Sampling) และเพื่อให้มีการกระจายของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสำนักงานทดสอบวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดสอบนักเรียนจากโรงเรียนทั้งหมดในกรุงเทพมหานครมาจัดลำดับตามคะแนน หลังจากนั้นจึงได้สุ่มตัวอย่างของนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งสามประเภทดังกล่าว โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ดังนี้

โรงเรียนรัฐบาลในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
โรงเรียนเอกชนในความควบคุมของสำนักงานการศึกษาเอกชน ได้แก่
โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน โรงเรียนมาแตร์เดอี โรงเรียนเซนต์จอห์น และโรงเรียนศรีวิกรม์
โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการสุ่มตัวอย่างนักเรียนทั้งหมดในโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งสามประเภทดังกล่าวข้างต้น จำนวน 10 โรงเรียน เป็นนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ และแผนการเรียนศิลปะ โดยได้ แจกแบบสอบถามโรงเรียนละ 70 ฉบับ มีผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและแผนการเรียน

ประเภท โรงเรียน	ชื่อโรงเรียน	แผนการเรียน		รวม นักเรียน
		วิทยาศาสตร์ (ฉบับ)	ศิลปะ (ฉบับ)	
รัฐบาล	เตรียมอุดมศึกษา	35	35	208
	ยานนาเวศวิทยาคม	39	29	
	รัตนโกสินทร์สมโภชฯ	30	40	
เอกชน	กรุงเทพคริสเตียน	34	33	250
	มาแตร์เดอี	23	29	
	เซ็นต์จอร์จ	34	29	
	ศรีวิกรม์	33	35	
สาธิต	สาธิต มศว. (ปทุมวัน)	30	32	172
	สาธิต ม. เกษตร	33	33	
	สาธิต ม. รามคำแหง	33	11	
				630

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษา ประมวล แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร บทความ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาค้นคว้าในสถาบันอุดมศึกษา โดยสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 10 คน จากโรงเรียนรัฐบาลในสังกัดกรมสามัญศึกษา โรงเรียนเอกชนในความควบคุมของสำนักงานการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
3. ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผลการสัมภาษณ์นักเรียนดังกล่าวข้างต้นมาสร้างเป็นแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
4. ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา การใช้ภาษาเพื่อสื่อความเข้าใจ เพื่อให้เกิดการพิจารณาและได้ข้อคิดเห็น โดยชักกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม จำนวน 30 คน
5. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจแก้ไข เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์มากที่สุด ผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่
  - 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ หัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา
  - 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ อาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษา
  - 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ อาจารย์หมวดวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
  - 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรี วาทิกทินกร หัวหน้าหน่วยแนะแนว โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
  - 5) คุณประไพพิศ มงคลรัตน์ ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะมาพิจารณาแก้ไขข้อกระทงตามต่าง ๆ ในแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จนกระทั่งได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อกระทงตามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ แผนการเรียน ประเภทของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิลาเนาเดิม อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา และรายได้รวมของครอบครัว

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเรื่อง การเลือกสาขาวิชาและการเตรียมตัวเพื่อการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 3 เหตุผลในการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการสอบคัดเลือก เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขอความร่วมมือจากโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยแจกแบบสอบถามนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และแผนการเรียนศิลปะ 10 โรงเรียน แผนการเรียนละ 35 คน แจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 700 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมา 630 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับมาประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์ (SPSS : Statistical Package for The Social Science) และวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. รายงานลักษณะของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง การเลือกสาขาวิชาต่าง ๆ จำแนกตามเพศ แผนการเรียน ประเภทของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิฐานะเดิม อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา และรายได้รวมของครอบครัว ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก โดยการแจกแจงค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์เหตุผลในการเลือกสาขาวิชา โดยพิจารณาความถี่ของการเลือก ซึ่งนักเรียนเลือกตามลำดับที่ 1 - 5 แล้วคูณด้วยค่าคะแนน โดยกำหนดให้เหตุผลที่เลือกเป็นลำดับที่หนึ่งคูณด้วยค่าคะแนน = 5 เหตุผลลำดับที่สองคูณด้วยค่าคะแนน = 4 เหตุผลลำดับที่สามคูณด้วยค่าคะแนน = 3 เหตุผลลำดับที่สี่คูณด้วยค่าคะแนน = 2 และเหตุผลลำดับที่ห้าคูณด้วยค่าคะแนน = 1 ตามลำดับ จากนั้นรวมคะแนนทั้งหมดแล้วเรียงลำดับจากสูงมาต่ำ

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกสาขาวิชาและสถาบันที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษากับตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ .เพศ แผนการเรียน ประเภทของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิฐานะเดิม อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา และรายได้รวมของครอบครัว โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์แล้วตรวจสอบความมีนัยสำคัญของค่าไคสแควร์

ผู้วิจัยได้ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและบรรยายความในบทที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย